

ØSTRE TOTEN KOMMUNE

Pleie- og Omsorgstjenestene, Postboks 24, 2851 Lena.

Tlf. 61 14 15 00 Telefaks: 61 14 15 72

Administrativ høringsuttalelse fra Østre Toten kommune – forslag til sterkere rettighetsfesting av ordningen med brukerstyrt personlig assistanse (BPA).
(Datert 29.06.2007 med høringsfrist 01.11.2007)

Departementet ber i høringsnotatet spesielt om kommentarer til følgende spørsmål :

- 1. I hvilken grad vil de foreslåtte endringene føre til at et større antall brukere vil ønske tjenestene organisert som BPA? Fra hvilke grupper (type funksjonshemming, diagnose, alder) vil dette særlig skje? Hva vil være omfanget på den praktiske bistanden (tjenesteomfanget) til disse gruppene?**

Hvordan kan dette påvirke de økonomiske og administrative konsekvensene av ordningen (for kommunen, og for staten?)

Østre Toten kommune tror at det vil komme inn flere søknader fra brukere som ønsker seg ordningen. Det vil være uavhengig av funksjonshemming, diagnose, alder m.m. Den store utfordringen for kommunen vil være å gjøre de gode og saklige vurderingene.

Sosialtjenesteloven har runde formuleringer som stiller store krav til den som skal være saksbehandler på disse sakene.

Det er fortsatt mange saksbehandlere på forskjellig tjenestenivå som behandler disse sakene uten tilstrekkelig kompetanse, noe som fører til store variasjoner i forhold til vurderinger.

Vår erfaring er at de som søker om BPA, ikke er klar over hvilke krav som stilles til den som skal få ordningen. Kommunene har ikke tilstrekkelig erfaring eller kompetanse i forhold til å stille krav tilbake til den som søker. Dette resulterer derfor i at kommunen blir sittende med ansvaret i forhold til å administrere mange av BPA ordningene som er innvilget. Kommunen mener at det er nødvendig med klare retningslinjer i forhold til hva som er forventet av den som søker. En vurderer videre at det ikke vil være tilstrekkelig at hver enkelt kommune lager disse selv. Det vil kunne føre til enda større variasjoner mellom kommunene enn de som allerede er innarbeidet.

Østre Toten kommune mener at det er vanskelig å si noe om tjenesteomfanget til de overnevnte gruppene som departementet henviser til i spørsmålet, alle søknader skal individuelt vurderes. Kommunen antar at det vil komme inn flere søknader fra brukere/representanter for brukere som vil ha et forholdsvis lite behov for bistand (8 timer eller mindre pr. uke).

Østre Toten kommune har erfart at det kan være stor turnover av assistenter tilsatt i BPA ordninger. Det er vanskelig å rekruttere assistenter. Assistenter gir tilbakemeling om at de opplever jobben som ensom og at de ønsker tilknytning til et større fagmiljø. Dette kan føre til uønsket fravær hos assistentene som det er vanskelig å få dekket opp. Hva med rettssikkerheten for brukeren og assistenten når det blir et så lite miljø?

Østre Toten kommune mener at kommunen skal kunne stille krav til kompetanse og egnethet ved tilsetting. Personer som er tilsatt i BPA ordninger skal kunne tre inn i andre stillinger i kommunen når dette blir påkrevet.

2. Bør kommunen eller brukeren selv bestemme arbeidsgiverforholdet?

Bør brukeren bestemme hvem som skal være assistenter?

Til overnevnte spørsmål mener Østre Toten kommune det er en nødvendighet å samarbeide for å komme frem til den beste løsningen for brukeren. I høringsnotatet refereres det til at det kritiseres at kommunene frem til nå har valgt arbeidsgivermodell. Det begrunnes med at brukeren får for liten innflytelse over dette viktige valget. Østre Toten kommune har ordninger som omtales i strekpunkt en og to, side 17 i høringsnotatet. Vi har brukere som i samarbeid med kommunen har valgt arbeidsgiver modell selv. Det viser seg at dette har vært det riktige valget både for dem og kommunen.

Tilsetting av assistenter bør skje i samarbeid mellom brukeren og kommunen.

Ansettelsesprosesser er en tidkrevende oppgave som styres av formelle retningslinjer. Vår erfaring er at de fleste brukerne ikke har tilstrekkelig kunnskap i forhold til å gjennomføre en tilsetting. Kommunen har kunnskap og erfaring, noe som vi mener er påkrevet for å få til en mest mulig vellykket tilsetting med alt det innebærer.

3. Uavhengig av hvem som har arbeidsgiveransvaret, er det i utgangspunktet brukeren som skal ha arbeidslederansvaret for assistenten. Bør kommunen, pårørende eller hjelpeverge ha arbeidslederansvar dersom brukeren selv ikke er i stand til å ivareta dette?

Østre Toten kommune mener at det bør stilles et klart krav til at den som får innvilget ordningen skal være i stand til å ha arbeidslederansvaret. Administrering bør være en naturlig del av det å ha styring over egen hverdag i forhold til når man ønsker hjelp og hva slags hjelp som skal gis. Kommunen har innvilget BPA til brukere som ikke er i stand til å være arbeidsleder for egen ordning. Dette har medført mye administrasjon og mindre muligheter til fleksible løsninger. Erfaring tilsier at dette blir arbeid som kommer i tillegg til daglig drift for kommunen. Det kan gi begrensede muligheter til å sikre brukermedvirkning og endringer i forhold til behov. På grunn av dette vil noe av intensjonen med ordningen bli svekket.

Det vil stille seg annerledes når det søkes om denne ordningen for barn. Foreldre har en omsorgsplikt overfor sine barn. En velfungerende BPA ordning vil medføre at hverdagen for familien totalt sett vil bli bedre og gir muligheten til mer fleksible løsninger. Det er mer naturlig at foreldre vil gå inn og ta dette arbeidsgiveransvaret uten å få kompensasjon for det.

Østre Toten kommune stiller spørsmål i forhold til hvem som frivillig vil gå inn å ta på seg ansvaret for å administrere ordningen for brukere som selv ikke er i stand til å gjøre dette, og hvordan dette er tenkt kompensert. Det medfører mye jobb i forhold til annonsering/tilsetting/turnusarbeid/forholde seg til fravær/vikarinnleie m.m

Skal timer til å dekke arbeidslederrollen for personer som ikke er i stand til å ivareta denne selv, trekkes ut eller inkluderes i det innvilgede timeantallet? Hvis timene trekkes ut mener vi at det vil føre til økte kostnader for kommunene. Det vil føre til økt antall timer som må innvilges for at arbeidslederrollen skal bli ivaretatt. Inkluderes det i det innvilgede timeantallet, vil dette føre til en underdekning av bistandsbehovet til den som er bruker av ordningen.

Hvis det skal åpnes for at hjelpeverger skal kunne ta på seg arbeidslederrollen må Lov om Hjelpeverge endres.

Hovedpunkter fra Østre Toten kommune :

- 1) Østre Toten kommune ønsker ikke en utvidet rettighetsfesting av BPA ordningen.
- 2) Østre Toten kommune ønsker ikke en rettighetsfesting i valg av arbeidsgivermodell.
- 3) Østre Toten kommune mener at kommunen skal kunne stille krav til kompetanse og egnethet ved tilsetting.
- 4) Østre Toten kommune mener at det skal stilles krav om at den som får innvilget ordningen selv skal kunne være i stand til å ta på seg arbeidslederansvaret.
- 5) Østre Toten kommune mener at det samme kravet skal stilles til personer som skal videreføre ordningen etter fylte 18 år.
- 6) Østre Toten kommune mener at det må presiseres nærmere hvordan rekruttering av personer som skal tilsettes som assistenter i BPA ordninger skal sikres.
- 7) Østre Toten kommune mener også at det må avklares nærmere hvordan denne rollen skal kompenseres.

Lena, 31.10.2007

Arne Julsrud Berg
kommunalsjef
Østre Toten kommune

Lene Melbye
leder Tildelingskontoret
Østre Toten kommune